

Nr 186.

Av herr **Staxäng m.fl.**, *angående utredning om införande av genomgående taxeberäkning mellan järnväg och därtill anslutna billinjer.*

I motioner vid 1945 års riksdag hemställdes om införande av genomgående taxeberäkning mellan statsbanorna och statens busslinjer i Bohuslän.

Vederbörande utskott, som behandlade ifrågavarande motioner, framhöll att förevarande taxespörsmål syntes utskottet dock icke lämpligen böra upptagas till särskild behandling för Bohusläns del, bland annat med hänsyn till att principens införande i en landsdel kan antagas giva anledning till motsvarande krav från andra håll. Härtill komme, att hela frågan om trafikmedlens samordning anförtrotts 1944 års trafikutredning. Utskottet förväntade att utredningen komme att taga ställning till frågan om införande av samtrafik mellan järnväg och billinjer i hela riket. Av angivna skäl hemställde utskottet att ifrågavarande motioner icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd. Detta blev också riksdagens beslut.

Vi anse också att ovan berörda fråga ej bör begränsas till en viss landsdel. Det framgick av ovannämnda utskottsutlåtande, liksom jämväl i de i utskottsutlåtandet redovisade yttrandena, att i vad det gällde genomgående taxeberäkning mellan järnväg och billinjer förutsatte man visserligen att 1944 års trafikutredning skulle företaga vissa undersökningar, men något positivt uttalande för själva principen gjordes emellertid icke. Tvärtom gingo uttalandena, särskilt från 1944 års trafikutredning, i kritisk, för att inte säga i negativ riktning. Vi anse det därför nödvändigt att riksdagen på nytt får tillfälle att taga ställning till denna viktiga samhällsfråga.

Landets kommunikationsväsende utbygges ej längre i större utsträckning genom nybyggnad av järnvägar. Den fortsatta utbyggnaden av våra kommunikationer till lands har numera också inriktats på reguljära billinjer. För dessa har hittills, med ett par enstaka undantag, tillämpats den s. k. snitt-tarifferingen, d. v. s. avgiftsberäkning för varje särskilt kommunikationsmedel; detta även i de fall då teknisk samtrafik existerat mellan järnväg och billinjer. Detta innebär dock att de orter som endast ha busstrafik som sitt närmaste kommunikationsmedel få vidkännas ökade avgifter. Det är inte endast många samhällsbildningar av betydande storlek, som genom detta förhållande fått avvara de förmåner, som järnvägarnas fördelaktiga biljett- och frakttaxor ge, utan dessa skilda taxeberäkningar för järnvägar och billinjer ha tyvärr också medfört att bygder med rika utvecklingsmöjligheter ofta stagnerat.

Vi anse därför dessa taxespörsmål som en samhällsfråga av sådan vikt, såväl ur ekonomisk som social synpunkt, att riksdagen bör göra ett klart positivt uttalande för själva principen — d. v. s. i syfte att söka åstadkomma genomgående taxeberäkning mellan järnväg och busslinjer — så att en utredning i dessa frågor får en bestämd inriktning.

Det kan även ifrågasättas i det fall 1944 års trafikutredning skall hava dessa taxefrågor om hand, om ej denna utredning borde kompletteras med personer representerande landsbygd och de trafikmedel som det här är fråga om.

Vi anse det även önskligt att i samband med dessa spörsmål följande nuvarande taxenedsättningar bli föremål för kompletteringar.

Förmånen att få köpa s. k. »veckoslutbiljetter» för resor mellan viss angiven järnvägsstation och stad bör utvidgas till att även gälla busslinjer. Då dessa biljetter i hög grad underlätta arbetares resor till och från arbetsplatser borde dylika biljetter icke vara helt beroende av att den ena stationen *måste* vara belägen i stad.

Enligt nuvarande bestämmelser kunna dessa biljetter endast få inköpas vid station belägen i stad. En ändring bör här ske, så att dylikt köp även kan ske vid annan järnvägsstation.

Vi anse även att den nedsättning av biljettpriser som nu beredes skolbarn för resor till och från skolorna bör få en tidsbestämning som ej är knuten till viss angiven månads slut, utan biljettens giltighetstid bör gälla till terminens slut.

Med stöd av vad vi ovan anført hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att Kungl. Maj:t med beaktande av de ovan i motiveringen anförda synpunkterna, ville föranstalta om utredning bl. a. av frågan om genomgående taxeberäkning mellan järnväg och därtill anslutna billinjer.

Stockholm den 22 januari 1946.

Ernst V. Staxäng.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.

J. W. Mårtensson.

Gösta Andersson,
Mölndal.

Carl Johansson,
Torp.

Magnus Nilsson.

E. Pettersson,
Ersbacken.

Vald. Svensson.

Rudolf Boman
i Kleryd.

Birger Utbult.

Manne Ståhl.